

Ільченко С.І., Мишина Н.В., Єфанова А.О.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕТИКИ ТА ДЕОНТОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ-ФАРМАЦЕВТАМ

Фармацевтичні працівники, як і лікарі, відносяться до галузі охорони здоров'я. Професійна діяльність фармацевта вимагає від нього дотримання етичних та деонтологічних аспектів. Від правильного рішення питань етики і деонтології в значній мірі залежить здоров'я, настрої людей, морально-психологічний клімат в суспільстві [4,5].

Етика – це наука про суть, закони виникнення, розвиток і функції, про відносини між людьми та обов'язки, зумовлені цими відносинами. Вперше термін «етика» застосував Аристотель, він трактував її як філософію моральної поведінки людей.

Фармацевтична етика є складовою медичної етики, її слід розглядати як специфічний прояв останньої.

Дотримання етичних норм допомагає фармацевту будувати політичні, економічні, культурні та сімейні відносини [4].

Існування в сучасному людському середовищі вимагає необхідності рахуватися один з одним, притримуватись певних моральних норм.

Метою викладання навчальної дисципліни «Етика та деонтологія у фармації» є формування системи знань з моралі, етики та деонтології, біоетики, соціально-психологічних механізмів спілкування і взаємодії, набуття вмінь використовувати базові інструменти успішного спілкування та взаємодії.

В процесі вивчення навчальної дисципліни студент набуває знання про історичні аспекти розвитку етики, аналізує функції моралі, засвоює поняття деонтології, аналізує принципи етичних взаємовідносин лікар – хворий – клінічний провізор [1;2].

Психологічний клімат у фармацевтичному колективі – це не є проста сума особистих якостей його співробітників. Він утворюється внаслідок

взаємин між членами колективу. Успішність взаємних відносин залежить від високої моральності співробітників, від спрямування зусиль на виконання основного завдання – боротьби за здоров'я хворого [3,4].

Вкрай важливо дотримуватись принципів фармацевтичної етики, яка відображає моральні норми відносин між усіма членами колективу.

Фармацевтична мораль включає в себе норми і вимоги до поведінки і морального обличчя фармацевта, а також моральні почуття, які реалізуються у безпосередній діяльності в процесі роботи [3,4].

В сучасних умовах ринкових відносин роль етики та деонтології неймовірно зростає. В діловому спілкуванні з клієнтами, партнерами по бізнесу, хворими та населенням неможливо без знань головних етичних принципів. Питанням етики ділових відносин приділяється велика увага на наукових форумах та конференціях. Ці питання вивчаються в багатьох вищих та середніх навчальних закладах, які забезпечують підготовку фахівців для сучасного ринку [5].

Навчальна дисципліна «Етика та деонтологія у фармації» викладається на кафедрі більше ніж 15 років згідно типової програми нормативної навчальної дисципліни для студентів вищого фармацевтичного навчального закладу та фармацевтичних факультетів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації. На кафедрі розроблені робочі програми за спеціальністю «Фармація» та «Клінічна фармація». Дисципліна «Етика та деонтологія у фармації» за спеціальністю «Фармація» викладається студентам на 1 курсі, за спеціальністю «Клінічна фармація» - студентам на 5 курсі. Дисципліна включає 10 годин лекцій, 30 годин практичних занять та 20 годин самостійної позааудиторної роботи студентів.

Програма практичного заняття детально описана в методичних розробках для студентів до кожного заняття. При проведенні практичного заняття викладачем широко використовується ілюстративний матеріал у

вигляді схем, таблиць. До кожного практичного заняття розроблений набір тестів та ситуаційних задач. Добре зарекомендувала себе методика ділової гри з розбором конкретної ситуації, під час якої студенти виконують різні ролі: лікар – хворий – клінічний провізор. При проведенні ділової гри студент повинен спиратися на конкретні знання етики та деонтології.

Тому вивчення дисципліни фармацевтичної етики та деонтології є важливим аспектом виховання і формування сучасного висококваліфікованого спеціаліста.

Список використаних джерел

1. Гала Л.О. Дослідження взаємовідносин лікаря та провізора в системі лікарського забезпечення населення /Л.О.Гала, Д.С.Волох, А.І.Бровченко // Фармац. часопис.-2010.-№4.-С.101-105.
2. Громовик Б. П. Социологическое исследование взаимоотношений субъектов лечебного процесса (на примере Львова и Одессы) / Б. П. Громовик, Л. М. Унгуриян, О. Б. Панькевич // Рецепт. – 2013. – № 5. – С. 35–43.
3. Громовик Б. П. Фармацевтична логістика: фокус на допомозі пацієнту: монографія / Б. П. Громовик, Л. М. Унгуриян. – Львів: Растр-7, 2013. – 212 с.
4. Губіна Н.В. Етика і деонтологія у фармації: нові аспекти викладання в рамках кредитно-модульної системи / Н.В. Губіна // Науковий вісник Ужгородського університету, серія «Медицина». - 2015. – Вип. 1 (51). – С. 266-268.
5. Фармацевтичне право як базова основа вдосконалення соціальних і морально-етичних правовідносин між лікарем, хворим і провізором у фармацевтичному бізнес середовищі /В.О.Шаповалова, З.С. Галаван, С.І. Зброжек, В.В. Шаповалов, Л.О. Гуторова //Фармац. журн. –2006. –№2.– С.33–38.